

Kotouttamisen osaamiskeskus

Mitä tiedämme kotoutumista tukevan työn organisoinnista kunnissa

ANNE ALITOLPPA-NIITAMO 7.5.2020

Kotouttaminen.fi
Integration.fi

TYÖVOIMAN ULKOPUOLELLA OLEVIEN MAAHANMUUTTAJA-ASIAKKAIDEN OHJAUS JA PALVELUT KUNNISSA

- erityisesti kotona lasten kanssa olevat vanhemmat sekä osatyökykyiset
- 1) Miten kotoutumisen tuki kunnissa on järjestetty?
 - vastuiden määräytyminen, toiminnan organisointi ja koordinointi, alkukartoitusten ja kotoutumissuunnitelmien laadinta, ohjaus, tarjottavat palvelut, yhteistyö ja tiedonsiirtoa
 - 2) Missä määrin näille asiakkaille tarjotaan työelämää lähellä olevia palveluita?

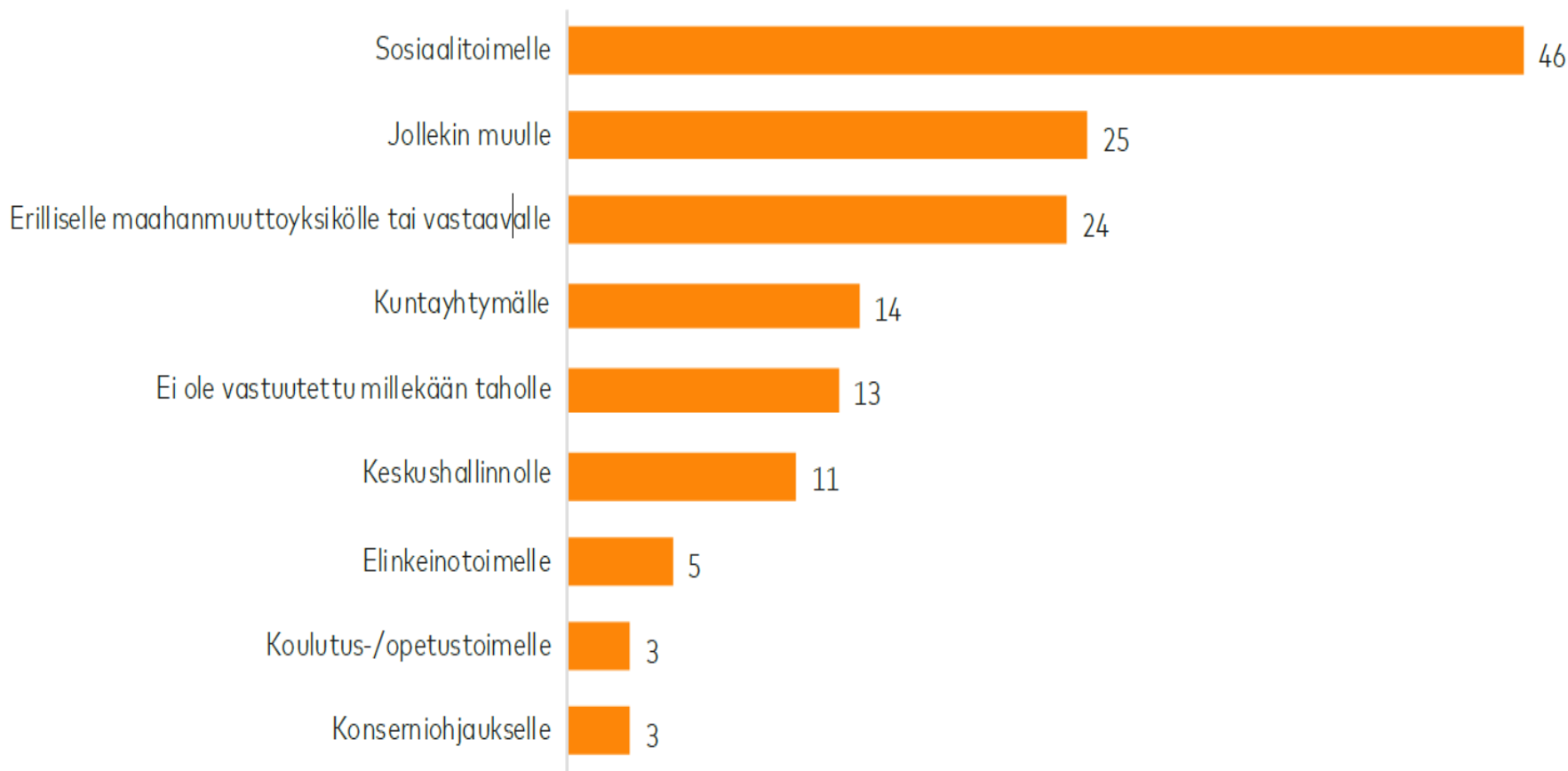

Selvityksen metodeista

- Sähköinen kysely lähetettiin kaikkiin kuntiin
- Viranhaltijoille, joiden työtehtäviin työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttaja-asiakkaiden ohjaus ja palvelut sisältyvät
- Vastauksissa eroteltiin alle 10 000 asukkaan kunnat, 10 000-50 000 asukkaan kunnat ja yli 50 000 asukkaan kunnat
- Yhteensä 153 kunnan vastaukset analysoitiin
 - asuu 95 prosenttia vieraskielisestä ja ulkomaalaistaustaisesta väestöstä
- Aineistoa täydennettiin kuuden kunnan haastatteluaineistolla
- OwlGroup – raportti tulossa kotouttaminen.fi-sivustolle

VASTUU: Onko maahanmuuttajien kotouttamisen edistäminen ja sen koordinointi määritelty selkeästi jonkin toimialan vastuulle?

YHTEISTYÖ: Kunnan eri toimialojen kesken

- Kunnan kotouttamisohjelma: n. 2/3 laatii ja seuraan sen toteutumista
- Yhteistyötä muiden kunnan strategisten asiakirjojen ja suunnitelmien osalta sekä maakunnallisen kotouttamisohjelman seurannassa.
- Säännöllisiä yhteistyökokouksia tai hallinnonalojen johtotason edustajien kokoukset
- Yhteinen koordinaattori

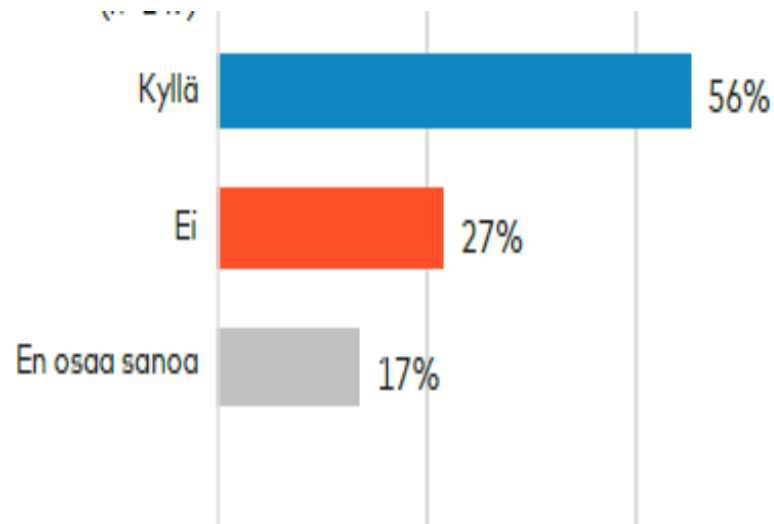

ASIAKASREKISTERI JA TIEDON SIIRTÄMINEN

- Kotoutumispalveluissa olevien asiakkaiden GDPR:n mukainen asiakasrekisteri on 73 prosentissa vastaajakunnista
- Tiedon siirtämisen ongelmista raportoi noin puolet vastaajista
 - Ongelmia on havaittu useammin suurissa kaupungeissa kuin pienemmissä kunnissa.
 - Harvemmin silloin, kun vastuu on sosiaalitoimella
- Tiedon siirtämisen ratkaisuuina mm. yhteistyö ja verkostopalaverit, tietoturvalliset tiedonsiirtokanavat kuten salattu sähköposti tai erilaiset sähköiset lomakkeet tietopyyntöihin

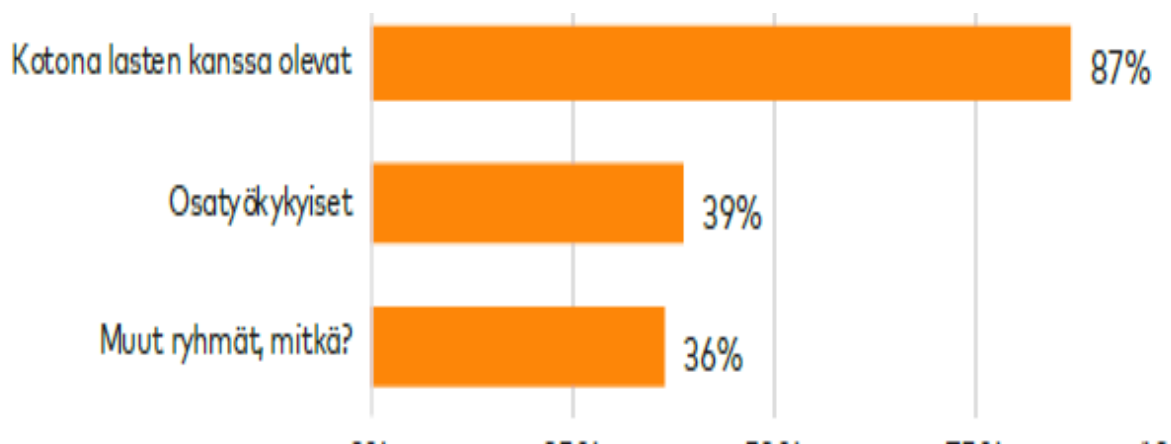

TYÖVOIMAN ULKOPUOLELLA OLEVIEN TAVOITTELEMINEN SYSTEMAATTISESTI JA OHJAAMINEN KOHTI TYÖELÄMÄÄ

TÄRKEIMMÄT TYÖVOIMAN ULKOPUOLELLA OLEVAT RYHMÄT joita pyritään ohjaamaan kohti työelämää

MUITA RYHMIÄ: pitkäaikaistyöttömät, maahanmuuttajapuolisot, kielitaidottomat, tietyt nuorten ryhmät, opiskelijat

TILANNEKUVA JA TAVOITTAMINEN

Kunnissa ei saada tietoa alueen maahanmuuttajista tai heidän tilanteestaan

TÄRKEIMPIÄ KANAVIA:

- matalan kynnyksen neuvontapalvelut
- varhaiskasvatus, avoimet päiväkodit
- perhepalveluiden kanssa tehtävä yhteistyö
- toimijoiden välinen verkostoyhteistyö
- isoimmissa kaupungeissa maahanmuuttajien omat järjestöt, monikulttuuriset kohtaamispaikat ja oppilaitokset

VÄHEMMÄN KÄYTÖSSÄ:

- koulu
- äitiys- ja lastenneuvolat
- KELA

INDIKAATTORITieto-
KANTA
KOTOTIETOKANTA

ALKUKARTOITUKSET JA KOTOUTUMISSUUNNITELMAT kotona lapsiaan hoitaville vanhemmille

- ALKUKARTOITUS

- 24 prosentissa kunnista/kuntayhtymistä tehdään kaikille
 - 45 prosentissa kunnista/kuntayhtymistä vain osalle
 - 15 prosentissa kunnista/kuntayhtymistä ei juuri kenellekään

- HENKILÖKOHTAINEN KOTOUTUMISSUUNNITELMA

- 24 prosentissa kunnista/kuntayhtymistä tehdään kaikille
 - 45 prosentissa kunnista/kuntayhtymistä vain osalle
 - 14 prosentissa kunnista/kuntayhtymistä ei juuri kenellekään

Millaisia lyhyellä tai pidemmällä aikavälillä työelämävalmiuksia edistäviä ja

työelämään suuntaavia palveluja kotona lapsia hoitaville maahanmuuttajavanhemmille tarjotaan ja kenen toimesta? (N=139)

	Kunta (muu kuin vapaa sivistystyö tai muu oppilaitos) tai kuntayhtymä	Vapaa sivistystyö	Oppilaitokset	Järjestöt	Uskonnolliset yhteisöt	Kunta yhteistyössä järjestöjen / uskonnollisten yhteisöjen kanssa
Tavoitteellista kielitaidon kehittämistä	29 %	68 %	27 %	41 %	6 %	19 %
Tavoitteellista kielitaidon kehittämistä, jonka yhteydessä on järjestetty lastenhoito	20 %	26 %	6 %	27 %	3 %	13 %
Työelämään orientoivaa ohjausta	56 %	15 %	19 %	19 %	1 %	9 %
Hyvinvointia ja osallisuutta vahvistavaa toimintaa	51 %	35 %	8 %	60 %	28 %	37 %
Hyvinvointia ja osallisuutta vahvistavaa toimintaa, jonka yhteydessä on järjestetty lastenhoito	19 %	13 %	1 %	30 %	15 %	17 %
Kuntoutusta	38 %	1 %	0 %	9 %	0 %	1 %

YHTEENVETO

- Palvelut tavoittavat osan maahanmuuttajaväestöstä, mutta työvoiman ulkopuolella olevien osalta tavoittaminen ei useassakaan kunnassa vaikuta systemaattiselta
- Maahanmuuttajaväestön näkökulmasta piirtyy kuva melko hajanaisesta kuntien palvelujärjestelmästä koskien etenemistä kohti koulutusta ja työelämää
- Osassa kunnista on pitkä ja kattava kokemus erilaisista asiakasryhmistä, monipuolisten palveluiden järjestämisestä sekä pitkäkestoisia ja hyvin toimivia yhteistyösuhteita niin TE-toimistoihin, järjestöihin kuin muihinkin toimijoihin

RAPORTISSA LISÄÄ

- Alkukartoituksista
- Henkilökohtaisesta ja perheen kotoutumissuunnitelmasta
- Suunnitelmien velvoittavuudesta
- Monialaisesta yhteistyöstä
- Kuntien koon ja asiakasryhmien mukaista analyysia

- Johtopäätöksissä suosituksia kunnille ja lainsäätäjille

Kotouttamisen osaamiskeskus

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kotouttaminen.fi
Integration.fi

Kotouttamisen osaamiskeskus
PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO

Kompetenscentret för integration av invandrare
PB 32, 00023 STATSRÅDET

The Centre of Expertise in Immigrant Integration
P.O. Box 32, FI-00032 GOVERNMENT, Finland

kotouttamisenosaamiskeskus@tem.fi

